

Протокол № 4/2017
засідання Координаційної ради з питань національно-патріотичного
виховання при обласній державній адміністрації

16.05.2017

м. Новгород-Сіверський
Чернігівської області

Присутні:

Романова Наталія Андріївна

Голова Координаційної ради,
заступник голови – керівник
апарату облдержадміністрації

Члени Координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання при облдержадміністрації (список додається)

Члени Координаційних рад з національно-патріотичного виховання при райдержадміністраціях: Городнянській, Корюківській, Новгород-Сіверській, Ріпкинській, Семенівській, Сновській, Чернігівській (список додається)

Члени Координаційної ради з національно-патріотичного виховання Новгород-Сіверської міської ради (список додається)

Порядок денний:

1. Відкриття засідання.
2. Про організацію національно-патріотичного виховання: у місті Новгород-Сіверському; у Новгород-Сіверському районі; у Ріпкинському районі та у Корюківському районі.
3. Обговорення питань порядку та прийняття рішень.
4. Про ефективні засоби організації національно-патріотичного виховання в області: у сфері культури; у сфері освіти та у сфері молоді та спорту.
5. Про співпрацю Чернігівського прикордонного загону з державними органами та інститутами громадянського суспільства у прикордонних районах в сфері національно-патріотичного виховання.
6. Про кращі практики реалізації громадських ініціатив національно-патріотичного виховання.
7. Про проблемні питання інформаційного простору в прикордонних районах Чернігівської області.
8. Обговорення питань порядку денного, напрацювання рішень.

СЛУХАЛИ:

Романову Н.А., голову Координаційної ради, заступника голови – керівника апарату облдержадміністрації, яка наголосила, що актуальність національно-патріотичного виховання громадян, особливо дітей та молоді, зумовлюється процесом консолідації та розвитку українського суспільства, сучасними викликами, що стоять перед Україною і вимагають дальшого вдосконалення системи національно-патріотичного виховання, оптимізації державної політики у зазначеній сфері.

Також Наталія Андріївна зазначила, що всі райони в області мають власні напрацювання у сфері патріотичного виховання. Основне завдання на сьогодні – обмінятися досвідом, визначити основні проблеми територій, що межують з Російською Федерацією, щоб чітко зрозуміти, які підходи у національно-патріотичному вихованні є дієвими та найбільш підходящими для них. Також зауважила, що доцільно прикордонним районам тісно взаємодіяти між собою, при цьому активно залучати громадський сектор адже консолідувати наші зусилля заради спільної мети – виховання патріотів України.

2. Про організацію національно-патріотичного виховання: у місті Новгород-Сіверському, у Новгород-Сіверському районі; у Ріпкінському районі та у Корюківському районі.

СЛУХАЛИ:

Чугаєву Н. М., заступника голови Новгород-Сіверської райдержадміністрації про організацію національно-патріотичного виховання у Новгород-Сіверському районі.

Неля Миколаївна проінформувала, що у районі проводяться різноманітні масові заходи національно-патріотичного спрямування, активними учасниками яких є мешканці сільських територіальних громад, особливо учні та молодь.

У районі визначений опорний навчальний заклад з національно-патріотичного виховання. Як приклад свідомості, патріотизму і любові до рідної землі ним стала Грем'яцька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, яка знаходиться на кордоні з Російською Федерацією. Школа співпрацює з місцевим відділом прикордонної служби України. Налагоджена співпраця Чайкинського та Вороб'ївського навчально-виховних комплексів з відділом прикордонної служби України «Вороб'ївка».

Також доповідач проінформувала, що учнівська молодь району долучилися до обласної пошуково-дослідницької експедиції зі створення Книги пам'яті «Герої не вмирають», зібрали та узагальнили матеріали про героїв нашого часу. Пам'ять загиблих у АТО, вшановується під час проведення більшості державних свят. На шкільних будівлях з'явилися меморіальні дошки загиблим з Новгород-Сіверського району.

Бондаренка О.А., міського голову **Новгород-Сіверська** про організацію національно-патріотичного виховання у місті Новгород-Сіверському.

Тризну С.П., заступника голови **Ріпкинської райдержадміністрації** про організацію національно-патріотичного виховання у Ріпкинському районі.

Полубня В.В., заступника голови **Корюківської райдержадміністрації** про організацію національно-патріотичного виховання у Корюківському районі.

Взяли участь в обговоренні: Романова Н.А., голова Координаційної ради, заступник голови – керівник апарату облдержадміністрації **Йовенко В.О.,** координатор національного руху «Дія», **Бизган І.М.,** голова обласної організації ТСО України

3. Про ефективні засоби організації національно-патріотичного виховання в області у сфері культури; у сфері освіти; у сфері молоді та спорту.

СЛУХАЛИ:

Соронович О.Ю., заступника начальника **Управління освіти і науки облдержадміністрації** – начальника відділу загальної, середньої та корекційної освіти про ефективні засоби організації національно-патріотичного виховання в області у сфері освіти.

Олена Юріївна доповіла про основні заходи з національно-патріотичного виховання учнівської молоді в області та продемонструвала відеоролик про військово-польові збори, організовані у смт Гончарівське.

Сидорович Ю.М., провідного спеціаліста з відділу розвитку туризму та музейної роботи управління туризму та охорони культурної спадщини Департаменту культури і туризму, національностей та релігій **облдержадміністрації** про ефективні засоби організації національно-патріотичного виховання в області у сфері культури.

Юлія Михайлівна доповіла, що Чернігівська обласна державна адміністрація розробила регіональний план заходів з національно-патріотичного виховання та сприяє реалізації громадських ініціатив, спрямованих на проведення заходів національно-патріотичного змісту, в тому числі за участю ветеранів антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях, волонтерів, внутрішньо переміщених осіб. У 2016 році в місті Чернігові відкрито Кіно-культурний мистецький центр з національно-патріотичного виховання дітей та молоді, в якому за участю громадських організацій на сьогоднішній день проведено понад 130 культурно-мистецьких та інформаційно-просвітницьких заходів.

У навчальних, бібліотечних, клубних, музейних закладах проводяться тематичні виховні години, уроки мужності: «Патріотизм – основа духовного становлення громадянина», «Українська мова – наш скарб». Організуються екскурсії до музеїв, експозиції яких присвячені доленосним подіям в Україні; засідання за «круглим столом» на теми з історії державності України; тематичні вечори пам'яті, вечори-реквієми, літературно-музичні композиції з теми «Ми є народ, якого не здолати»; заходи з метою пропагування національної символіки (флеш-моби, паради вишиванок); перегляд та обговорення фільмів патріотичної тематики; конкурси патріотичної пісні та віршів; конкурс творчих робіт «Живі легенди історії Української держави», «Подорож козацькими стежками»; конкурс учнівських та студентських газет, малюнків, комп'ютерної графіки, газет та плакатів; спортивні змагання, присвячені пам'ятним датам, що відзначаються в Україні; зустрічі з учасниками революційних подій, антитерористичної операції та їх родинами, вшанування ветеранів – колишніх викладачів закладів та представниками добровольчих формувань, волонтерських, громадських організацій.

Лемеш Н.П., директора Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації, про ефективні засоби організації національно-патріотичного виховання в області у сфері молоді та спорту.

Доповідач проінформувала, що одним з пріоритетних завдань обласної державної адміністрації є впровадження системних заходів з національно-патріотичного виховання, насамперед дітей та молоді. Заходи напрацьовуються, організуються та реалізуються за активної участі представників громадськості, зокрема молодіжних та дитячих громадських організацій, провідних громадських організацій національно-патріотичного спрямування, учасників АТО та волонтерів.

Також Ніна Петрівна доповіла про обласну цільову Програму національно-патріотичного виховання на 2017-2020 роки та про роботу Координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання при облдержадміністрації.

4. Про співпрацю Чернігівського прикордонного загону з державними органами та інститутами громадянського суспільства у прикордонних районах в сфері національно-патріотичного виховання.

СЛУХАЛИ:

Дроздова В.В., заступника начальника відділу персоналу Чернігівського прикордонного загону щодо співпраці Чернігівського прикордонного загону з державними органами та інститутами громадянського суспільства у прикордонних районах в сфері національно-патріотичного виховання.

Володимир Вікторович зауважив, що дітей важливо навчати на прикладах героїв, починаючи з княжих, козацьких часів і закінчуючи героями нашого часу. Також значну роль у вихованні молоді відіграють волонтери. Спілкування

з ними є і цікавим, і корисним для дітей, які вчать любити Батьківщину та бути щирими патріотами.

Косенко Р.П., завідувача районного методичного кабінету дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти відділу освіти Новгород-Сіверської районної державної адміністрації щодо співпраці Чернігівського прикордонного загону із навчальними закладами Новгород-Сіверського району.

Раїса Петрівна доповіла, що у с. Грем'яч Новгород-Сіверського району функціонує військове формування Державного відділу прикордонної служби України «Грем'яч» з яким налагоджена тісна співпраця Грем'яцької ЗОШ та Грем'яцького дошкільного навчального закладу «Сонечко». Відділ прикордонної служби України «Вороб'ївка» співпрацює з Чайкинським та Вороб'ївським навчально-виховними комплексами. Прикордонники беруть участь в інформаційно-просвітницьких та тематичних масових заходах, організовують для дітей Дні відкритих дверей, проводять практичні заняття, навчально-польові збори, вікторини на знання військової техніки, зброї і т.д. Діти зазначених навчальних закладів організовують концертні святкові програми на День прикордонника.

Також наголосила, що навчальні заклади району і надалі співпрацюватимуть з відділами прикордонної служби з метою виховання готовності школярів до захисту Батьківщини, прагнення фізичного самовдосконалення, формування активної громадянської позиції молодого покоління, самовідданості, особистої відповідальності за майбутнє держави.

5. Про кращі практики реалізації громадських ініціатив національно-патріотичного виховання.

СЛУХАЛИ:

Шанського М.М., голову громадської організації «Єдина родина Чернігівщини», **Обушного Г.М.**, координатора «Єдиного волонтерського центру», **Йовенка В.О.**, координатора національного руху «Дія», які поділились досвідом проведення національно-патріотичних заходів з метою формування у громадян високої патріотичної свідомості, почуття любові до України, готовності до виконання громадянських і конституційних обов'язків.

Зіневич Л.В., доцента кафедри філософії та суспільних дисциплін Чернігівського національного технологічного університету, кандидата філологічних наук

Людмила Василівна нагадала, що з минулого року в Чернігові працюють безкоштовні курси української мови для всіх охочих. За останні два роки навчання пройшло більше 200 осіб. Також вона порекомендувала представникам районів теж долучитися до такої практики проведення курсів та пообіцявши свою підтримку і поради.

6. Про проблемні питання інформаційного простору в прикордонних районах Чернігівської області.

СЛУХАЛИ:

Сорокіна В.В., начальника відділу співпраці зі ЗМІ управління інформаційної діяльності та видавничої справи Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації про проблемні питання інформаційного простору в прикордонних районах Чернігівської області.

Валерій Володимирович зауважив, що в прикордонних районах області існує проблема недостатнього покриття сигналом вітчизняних телеканалів. Він зазначив, що вирішення даної проблеми неможливе суто на обласному рівні. Тому облдержадміністрація вже кілька років поспіль привертає увагу центральних органів виконавчої влади до питання телевізійного мовлення в північних районах Чернігівщини. Як результат такої роботи - у 2016 році на повну потужність запрацював новий 10-кіловатний передавач у смт Холми на Корюківщині, який у кінці 2015 року на прохання Чернігівської ОДА передано для потреб області. Це дозволило збільшити радіус зони прийому телеканалу UA:Перший з 35 до 55 км та тим самим охопити більшу частину Новгород-Сіверського, Семенівського, Корюківського та Сновського районів якісним національним телепродуктом.

Також Валерій Сорокін звернув увагу, що у низці населених пунктів прикордоння наявний достатньо потужний сигнал російських телеканалів. Тож організовуючи національно-патріотичне виховання молоді в прикордонні, необхідно враховувати значний вплив телебачення на свідомість людей, особливо молодих, та вживати заходів щодо недопущення пропагування через телеефір сепаратистських настроїв.

За результатами розгляду та обговорення питань порядку денного координаційна рада вирішила:

Представникам координаційних рад національно-патріотичного виховання при райдержадміністраціях прикордонних районів області взяти до відома інформацію, викладену у доповідях членів Координаційної ради з питань національно-патріотичного виховання при облдержадміністрації.

Рекомендувати райдержадміністраціям та містам області, особливо прикордонних районів, затвердити місцеві програми національно-патріотичного виховання згідно ціннісними орієнтирами та індикаторами ефективності відповідно до Указу Президента України від 13 жовтня 2015 року № 580 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки» та суспільно-державницьких цінностей: самобутності, соборності, волі і гідності Українського народу.

Райдержадміністраціям та містам області постійно проводити на місцях спортивні, військово-спортивні та історичні заходи, присвячені подіям та особистостям, зазначеним у Законі України «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у XX столітті» від 09.04.2015 № 314-VIII, а також Революції Гідності та антитерористичної операції на сході держави.

Завершити в прикордонних районах області процес декомунізації відповідно до Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» від 09.04.2015 № 317-VIII.

Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації, Департаменту інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації забезпечити оприлюднення протоколу засідання Координаційної ради на офіційних сайтах облдержадміністрації та Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації.

Секретар Координаційної ради,
директор Департаменту сім'ї, молоді
та спорту облдержадміністрації

_____ Н.П. Лемеш

Голова Координаційної ради,
заступник голови-керівник апарату
обласної державної адміністрації

_____ Н.А. Романова